

ELIVULU LIATETE LIA MOSE

lia lukiwa

EFETIKILO

1 Poku fetika Suku wa sovola ilu losi.
2 Osi ya kala ño upolokoso, ka mua kaile
cimue. Owelema wa sikelilile ocipala cokal-
lunga. Espiritu lia Suku lia endela kilu
liovava.

3 Suku yu wa linga hati, Ku iye ocinyi,
kuenje ocinyi ceya. 4 Suku wa mõla ocinyi
okuti ca posoka. Suku wa tepisa ocinyi
lowelema. 5 Suku wa luka ocinyi hati,
Utanya. Owelema wo luka hati, Uteke.
Kuenje kua kala oñolösi, kua kalavo omële,
eteke liaco olio mosi.

6 Suku yu wa linga hati, Pokati kovava pa
kale epuluvi, li tepise ovava lovava. 7 Suku
yu wa lulika epuluvi li tepisa ovava a kala
vemëhi liepuluvi liaco, lovava akuavo a kala
kilu liepuluvi. Haico ca lingiwa. 8 Suku yu
wa luka epuluvi liaco hati, Ilu. Kuenje kua
kala oñolösi, kua kalavo omële, eteke liaco
olio vali.

9 Suku yu wa linga hati, Ovava a kasi
vemëhi lili a likongele pamosi, ongongo yi
mõlëhe. Haico ca lingiwa. 10 Suku wa
luka ongongo hati, Osi. Oku kua likongela
ovava wa lukako hati, Okalunga. Suku yu
wa ci mõla okuti ca posoka. 11 Suku wa
linga hati, Osi yi tunde owangu, loviküla
vimaima olombuto, lovitti viapako vimaima
apako ndapata avio, omo muli ombuto yaco,
vilu lieve. Haico ca lingiwa. 12 Osi ya
tunda owangu, loviküla via imaima olombuto
ndapata avio, oviti viapako vi kuete ombuto
yaco ndapata ao. Suku wa ci mõla okuti ca
posoka. 13 Kuenje kua kala oñolösi, kua
kalavo omële, eteke liaco olio tatu. 14 Suku
yu wa linga hati, Ku kale ovinyi kepuluv
liokilu oku tepisa utanya luteke; vi linge
olondimbukiso violotembo loloneke lany-
amo; 15 vi linge ovinyi kepuluv liokilu, hä
ha vi taimila kilu lieve. Haico ca lingiwa.
16 Suku yu wa lulika ovinyi vivali vinene,
ocinyi ca velapo ci viala kutanya, ci sole ci
viala kuteke, wa lulikavo olombungululu.
17 Suku wa vi kapa kepuluv liokilu oku tuila
kilu lieve, 18 loku viala kutanya lokuteke hä
ha vi tepisa utanya lowelema. Suku yu wa
ci mõla okuti ca posoka. 19 Kuenje kua
kala oñolösi, kua kalavo omële, eteke liaco
olio kuäla.

20 Suku yu wa linga hati, Vovava mu siate
ovitundo vioviendalomuenyo, olonjila vi
palälaile vilu vepuluvi li kasi pokati kilu
loposi. 21 Oco Suku wa sovola ovimuandu
vinene viovokalunga loviendalomuenyo viosi
vi litevateva, viosi via siata vovava ndapata
avio; olonjila viosi vi pälala, ndapata avio.
Suku wa ci mõla okuti ca posoka. 22 Suku
yu wa vi sumüluisa hati, Licit, siati, yuki
vovava okalunga, lolonjila le vi siate kilu
lieve. 23 Kuenje kua kala oñolösi, kua kalavo
omële, eteke liaco olio tälö.

24 Suku yu wa linga hati, Kilu lieve kuiye
ovinyama ndapata avio, ovinyama viovimbo,
lovipuka, lovinyama viovusenge ndapata
avio. Haico ca lingiwa. 25 Suku yu wa
lulika ovinyama viovusenge ndapata avio,
lovinyama viovimbo ndapata avio, lovipuka
viosi vi likoka posí ndapata avio. Suku wa
ci mõla okuti ca posoka.

26 Suku wa linga hati, Tu luliki omunu
ukuacilembia cetu, ukuesetahalo lietu hä ha
viala kolösi viovokalunga, lokolonjila viovus-
enge, lokovinyama viovimbo, lokoluali luosi
kuenda kopivuka viosi vi likoka posí. 27 Suku
yu wa sovola omunu ukuacilembia caye,
ukuacilembia caye muële Suku a sovola,
ulume lukäi wa va sovola. 28 Suku wa va
sumüluisa. Suku wa va sapuila hati, Licit,
siati, yukisi ouali, lu yuli, viali kolösi vio-
vakalunga, lokolonjila viovusenge, lokovi-
nyama viosi vi füuala füuala kilu lieve.
29 Suku yu wa linga hati, Tali, ndo wihi oviküla
viosi vi kasi vongongo yosi yokilu lieve, vina
vimaima olombuto, lovitti viosi vimaima apako
a kuete ombuto; vi linge okulia kuene.
30 Ovinyama viosi kilu lieve, lolonjila viosi
viovusenge, lovipuka viosi vi likoka posí, vi
kuete ofela yomuenyo, okulia kuavio oviküla
viosi vi talala. Haico ca lingiwa. 31 Suku
yu wa ci mõla okuti ovina viosi a lulika via
posoka. Kuenje kua kala oñolösi, kua kalavo
omële, eteke liaco olio epandu.

2 Oco ilu losi lovina viosi vi kasimo via
malusuka oku lulikiwa. 2 Eteke liepandu-
vali oco Suku a malusula upange waye a
linga; yu wa puyuka eteke liepanduvali

kupange waye wosi a linga. 3 Suku yu wa sumūlūsa eteke liepanduvali hā ha li kolisa; momo eteke liaco olio a puyuka kupange waye wosi a linga woku sovola.

4 Alo o-o apata vilu losi eci asovviwa.

Eteke Yehova Suku a lulika osi ilu, 5 oco vongongo ka mua kaille handi očiküla, ndaño oviküla viovusenge ka via tundile handi; momo Yehova Suku ka lokisile handi ombela kilu lieve, ndaño omunu o lima osi ka kua kaille. 6 Ombundu, oyo like ya tunda tunda posa ha yi yulaisa kuosi kilu liongongo. 7 Oco Yehova Suku wa tunga omunu leve lioposi, yu wo fuimila ofela yomuenyo vanyulu aye, kuenje omunu wa kuata omuenyo. 8 Yehova Suku yu wa kūla ocumbo ve Edene lia kala kutundilo; omo a kapa omunu a sovola. 9 Posi Yehova Suku wa kūlisapo oviti viosi via posoka oku vi tala, haivio vi tava oku liako. Vokati kocumbo wa kapamo uti womuenyo kuenda uti woku kulihisa eci ciwa leci civi.

10 Olui lua tunda ke Edene oku tapela ocumbo; oku tunda kocumbo lua litepa ha lu lingi olondui vikuālā. 11 Onduko yolu iuatele Posone; oluo lua ūualā kofeka yosi ya Havilla kuna kuli ulu; 12 ulu wofeka yaco uwa; mulivo ekokoto lovawe a berilo. 13 Onduko yolu luavalii Gihone; oluo lua ūuala kofeka yosi ya Kusi. 14 Onduko yolu iuateatu Ketekete; oluo lua pita konano ya Asuria. Olui luakuāla oluo Ferati.

15 Yehova Suku wa nyañula ulume wo kapa vocumbo ce Edene ha ci limi loku ci tata. 16 Yehova Suku wa handeleka ulume hati, Oku lia ci tava oku lialia koviti viosi viokocumbo; 17 te lika uti woku kulihisa eci ciwa leci civi, owo ka ci tava oku liako, momo eteke o liako haico o fa.

18 Kuenje Yehova Suku wa linga hati, Ulume oku kala ūlika waye haciwako; ndu lulikila ofiuatasi a sesemēla. 19 Yehova Suku wa tunga leve lioposi ovinyama viosi viovusenge, lolonjila viosi viovilu; yu wa vi nena kulume ha tali omo a vi luka; kuenje onduko ulume a luka layo ocendalomuenyo cosi, haiyo ya linga onduko yaco. 20 Oco ulume wa luka olonduko viovinyama viosi viovimbo, lolonjila viovilu, lovinyama viovusenge; puāi ofiuatasi ulume a sesamela ka kua kaille. 21 Oco Yehova Suku wa pekelisa ulume otulo tuelume; kuenje osimbu a pekela wopa lumue kolomati viaye, lapa lua tunda wa sitikapo lositu. 22 Olumati luaco Yehova Suku opa kulume wa lu tunga ukāi yu wo nena kulume. 23 Oco ulume wa linga hati,

Ukāi u, eye ekape liakepa ange, haeye ositu yositu yange; o tukuiwa ukāi momo wopiwa kulume.

24 Oco ulume o sia isiaye la inaye hā ha lito keka lukāi waye, kuenje va linga etimba li muamue. 25 Kuenje lulume lukāi waye kavali kavo va kala ūlo epōlōla; osōi ka va kuatele.

3 Onyōha ya velelepo oku nyanga, ovinya ma viosi viovusenge via lulika Yehova Suku vi suse. Kuenje ya pula ukāi yiti, Ocili Suku wa popia hati, Ko ka li koviti viosi viovocumbo, ale? 2 Ukāi wa kumbulula onyōha hati, Tuakuakulia kapako oviti viovocumbo; 3 te epako liuti owo u kasi vokati kocumbo, owo Suku a linga hati, Ko ka liko, ndaño oku lambako, sanga vu fa. 4 Onyōha ya popia lukāi yiti, Mbu, okufa ka vu fi; 5 momo Suku wa kulīha okuti eteke vu liako, ovaso ene haico a letuluka kuenje vu linga nda Suku, vu kuliha eci ciwa leci civi. 6 Ukāi yu wa mōla uti okuti wa posokela oku liako, haiwo wa posokela oku u tala, haiwo uti wa soliwila oku eca olondunge, yu wa yunga epako, kuenje wa lia; wa ecavo limue kuveyaye kuenje wa liavo. 7 Oco ovaso avo a situluka kavali kavo, kuenje va lilimbuka okuti va kasi ūlo epōlōla; oco va litongela amēla akuyu ha va liluvikiyila okowalo.

8 Va yeva ondaka ya Yehova Suku eci a ūuala ūuala vocumbo koñolosi; oco ulume lukāi waye va salama kolonyima vioviti viovocumbo oku tila Yehova Suku. 9 Yehova Suku yu wa kovonga ulume, wo pula hati, O kasi pi? 10 Eye wa kumbulula hati, Nda yevela ondaka yove vocumbo kuenje nda kuata usumba, omo ūasi ūlo epōlōla oco nda salamēla. 11 Eye hati, Wa ku sapuila hati, O kasi epōlōla, helie? Mbi wa lia kuti una nda ku handeleka siti, Ku ka lieko? 12 Eye ulume wa popia hati, Ukāi una wa nyiha oku kala lame, eye wa nyihako epako liuti waco kuenje nda lia. 13 Yehova Suku wa pula ukāi hati, Oco hē, nye wa ci lingila? Ukāi wa kumbulula hati, Onyōha ya ndueyisa kuenje nda lia. 14 Yehova Suku wa popia lonyōha hati,

Omo wa linga ndoco,
wa ūinaliwa pokati kovinyama viosi viovimbo
kuenda ovinyama viosi viovusenge.
Imo liove o likoka posí
hu lialia eve
oloneke viosi viomuenyo wove.

EFETIKILO 3, 4

- 15 Ñapa ukuse pokati kene, love lukāi,
lo pokati kombuto yove lombuto yaye.
Eye o sasōla utue wove,
kuenje ove u lumana kocisendemāi.
- 16 Wa popia lukāi hati,
Ha luisa olongembia viove koku cita
kuove;
o cita cita omāla lolongembia,
haimo onjongole yove yi kala kulume
wove,
leye o ku viala.
- 17 Ku Adama wa linga hati,
Omo wa tava kondaka yukāi wove
kuenje wa lia kuti una
nda ku handeleka, siti,
Ku ka lieko,
oco osi yi siñaliwa.
O liako lohalı oloneke viosi viomuenyo
wove;
- 18 yi ku imila olosongo loholokoso;
kuenje o lialia ovikūla viovusenge.
- 19 O lialia okulia kuove
lesalamaho liokopolo yove,
toke eteke o tiukila vali keve; momo
haiko wa tundile.
Ove ukueve, keve haiko o tiukila.
- 20 Ulume yu wa luka onduko yukāi waye
hati, Heva, momo eye nyōho yava vosi va
kasi lomuenyo. 21 Kuenje Yehova Suku wa
tungila Adama lukāi waye ovikutu viovipa,
yu wa va walisa.
- 22 Oco Yehova Suku wa popia hati, Ota,
ulume wa linga ndetu, kaliye o kuliha eci
ciwa leci cīvi; kandopo sanga ölüla okuokuo
kuaye kuti womuenyo loku kotolako ha li,
hā ha kala hū lomuenyo,—23 oco Yehova
Suku wo tundisa vocumbo ce Edene, okuti
o ka lima osi kuna a tundile. 24 Wa tundisa
ulume, kuenje konele yutundilo wocombo ce
Edene wa kapako va Keruvi, losipata yonda-
lu yi pongolokela kuosi oku lava onjila yo
kuti womuenyo.

A Biblia Sagrada em Umbundo

© Sociedades Bíblicas Unidas 1963

VISADO PELA CENSURA DO HUAMBO
2. iv. 1959

UBS-EPF 1987-33M-D53

ISBN 0 564 08359 3